

Per acord consistorial de 4 de Desembre de 1931, s'interessà de la Direcció General d'Aeronàutica Civil, anexe del Ministeri de Comunicacions, la declaració d'aptas per Aeri-port dels terrenys limitats pel final S. O. del nou pla de Sabadell, entre els quilòmetres 346 i 347 dels Ferrocarrils del Nord, Riu Sec i fins prop del terme de Sardanyola. Qüestions tècniques de difícil resolució immediata, han impossibilitat, per ara, la cobejada declaració.

L'ambient propici a la creació en nostra Ciutat d'una base aèria, però, cada dia ha esdevingut més dens; i si els terrenys que s'oferiren per Aeri-port, de moment, no reuneixen les condicions tècniques obligades, després de visites i estudis les característiques llurs per elements tècnics de l'aviació defensiva del territori, hom ha cregut podrien ésser d'utilitat pròxima per bastir-hi un aeròdrom militar. Tanmateix, que el nostre aeròdrom esdevingui militar, no vol pas dir tancat a l'Aviació Civil ni tampoc que els nostres "amateurs", que els entusiastes components del "Club Aviació Sabadell", topin amb un clos hermètic. Les ordinations de l'aviació bèl·lica, són fetes de cara a l'eixamplament de la navegació aèria. Els avantatges de relació social, de distinció ciutadana i d'ordre pràctic per a Sabadell establint a casa nostra aquesta variant de l'aeronàutica, no queden a un pla tan inferior que hom deixi d'aconseguir-los. Demés, els estudis de conjunt verificats per elements directius de l'Aviació Militar i pels tècnics municipal, permeten augurar que el nos-

tre aeròdrom d'avui pot esdevenir el futur Aeri-port de Catalunya.

La idea de la creació d'un aeròdrom a Sabadell, ha congriat tota llei de voluntats : la plana major de l'Aviació Militar amb el seu Cap, visitant els terrenys propicis; la premsa local i forana fent suggestions, interessant-se pel nostre afer; la primera reunió de les principals entitats sabadellenques celebrada el dia 12 d'Abril proppassat, escoltant amb interès, delentança i fruició les autoritzades paraules de l'enginyer de l'Aviació Militar senyor Ramirez de Cartagena i del representant de l'Aviació Civil barcelonina senyor Martino; la segona assemblea de les mateixes entitats amb l'Ajuntament celebrada el dia 11 del mes en curs amb major optimisme encara, i acordant normes per la realització del projecte; tothom formant ambient; tots creant un estat d'opinió favorable. I aquesta opinió, aquesta suma de voluntats tan prometedores pel fi que hom es proposa, ha calgut recollir-la i endegar-la.

La Comissió que sotasigna, ha tingut contacte amb tots els elements que podien il.lustrar-la, demanant informes a perits i tècnics varis, fent un estudi a fons, de tots els aspectes de l'afer; i fruit de tot això, és el present dictamen.

L'emplaçament del futur camp d'aviació és el mateix amb poques variants, del que s'oferí per Aeri-port, per contenir segons els tècnics, els terrenys de més bones condicions de visualitat, perspectiva, climatologia de recés estratègic i de comunicacions amb la capital - barcelonina del terme; i fins i tot, de molts altres de Catalunya. L'oferta del camp al ram de Guerra, es proposa a base de reciprocitat en drets i obligacions. L'import de l'adquisició dels terrenys necessaris després de

consultar els seus posseïdors, es fixa d'acord amb els principis d'equitat i de justícia per compra normal, mai per expoliar els afectats, fent reserva, però del dret d'acudir a una expropiació raonable si la gasiveria volgués entorpir el bé de tots. El mateix caràcter del benefici col·lectiu a obtenir, aconsella que sense que l'Ajuntament administrador del Municipi, deixi d'incorporar a la seva actuació la responsabilitat i càrregues de l'obra projectada, doni també una responsabilitat moral i per tant una intervenció als principals estaments sabadellencs, en les directives i desenvolupament de l'afer.

La futura resolució econòmica i financiera del projecte, obliga, donat que l'Ajuntament no té prou mitjans eficients per portar-lo a terme, que els nuclis ciutadans que més profit poden obtenir-ne, tinguin la responsabilitat d'ajudar al pla financier que s'estructuri sinó amb aportacions directes, amb aportacions amortitzables i d'interès mínim, tal com aconsellen els principis ètics del més pur i ferm patriotisme.

Heus ací, com aquesta Comissió ha plasmat en principi, aquell estat d'opinió favorable: Oferta dels terrenys, treballs d'aplanament i de comunicació de la Ciutat amb l'aeròdrom, xifrats en la quantia màxima d'un milió de pessetes; i creació d'un "Patronat pro Aeròdrom Sabadell", que porti a terme la realització del projecte constituït per representants de les entitats sabadellenques Club d'Aviació, Cambra de Comerç, Cambra de la Propietat, Gremi de Fabricants, Banc de Sabadell i Caixa d'Estalvis, sis Regidors representant l'Ajuntament i sota la presidència de l'Alcalde de la Ciutat, assessorat i assistit pel Secretari de la Corporació.

I és per tot el que s'ha dit, que hom proposa al Consistori, l'adopció dels següents

A C O R D S :

PRIMER :- Oferir al Ram de Guerra -Aviació Militar- i amb

destí a una base aèria militar a Sabadell, els terrenys que segons el pla que s'inclou, limiten al N. amb l'urbanització S.O. del nou pla de Sabadell; al N.E. i E., amb la línia del F.C. de Saragossa a Barcelona (Ferrocarriils del Nord) entre els quilòmetres 346 i 347; al S.E. i S. amb terra campa de prop del terme de Sardanyola; al S.O. amb terrenys de regadiu vorejant el Riu Sec; a l'O. amb la finca urbana coneguda per "Torre Gorina" i terrenys vorejant la Riera de Sant Quirze; i al N.O. amb terra de secà tocant a l'urbanització S.O. del nou pla de Sabadell.

L'oferta anterior, es condiciona a què el cost total per compra de terrenys, indemnitzacions, treballs d'urbanització, drets reals i altres despeses menors, no depassi la xifra d'un milió de pessetes, i a establir - entre l'Ajuntament i el Ram de Guerra, els següents pactes :

1)- L'Ajuntament de Sabadell cedirà a títol gratuït al Ram de Guerra -Aviació Militar-, els terrenys anteriors un cop hagin estat declarats aptes, acceptats per instal·lar-hi una base aèria militar i declarats d'utilitat pública als efectes d'expropiació.

2)- La cessió es condiciona, de manera principal, a destinar amb permanència els terrenys a l'aviació militar, mantenint-hi un destacament, esquadra o elements afins.

3)- L'incompliment del pacte anterior anul·larà immediatament la cessió i ús dels terrenys i donarà dret a l'Ajuntament a incautar-se dels mateixos i de les edificacions aixecades en el camp amb caràcter permanent.

4)- L'Ajuntament subvencionarà amb la quantitat màxima de quatre-centes trenta-una mil pessetes els treballs d'aplanament dels terrenys que es grafien

en el pla del qual se n'ha fet esment, ja delimitats d'acord amb els tècnics de l'Aviació Militar.

5)- L'Ajuntament renunciarà a la imposició de tota mena d'arbitris, taxes i impostos durant la vigència del present conveni, que afectin a les construccions i instal·lacions que s'aixequin dintre l'Aeròdrom.

6)- L'Ajuntament s'obligarà a obtenir la desviació de la línia elèctrica d'alta tensió que creua els terrenys de --- l'Aeròdrom i a subvenir les despeses que amb aquest motiu es causin.

7)- L'Ajuntament, no permetrà l'edificació urbana a major altura de 15 metres, en la zona limítrofa a l'Aeròdrom.

8)- El Ram de Guerra -Aviació Militar-, permetrà l'utilització de l'Aeròdrom al "Club Aviació Sabadell" pels seus fins propis, llevat dels casos de maniobres aèries militars o de mobilitzacions de forces de l'aire.

La concessió de l'ús de l'Aeròdrom portarà anexa la del terreny per instal·lar-hi el local social del "Club" amb lliure accés al mateix.

9)- L'Ajuntament s'obligarà a construir un camí o pista que comuniqui la Ciutat amb l'Aeròdrom.

10)- Malgrat el caràcter de cessió condicionada dels terrenys destinats a Aeròdrom, per l'Ajuntament al Ram de Guerra, aquest, podrà disposar dels mateixos mentre els doni el fi al qual estan destinats amb tota l'amplitud per aixecar-hi les construccions que li siguin necessàries i de l'estructura i dimensions que li siguin adients; la qual cosa limitarà els drets de l'Ajuntament tant pel que fa referència a l'eixampla de la ciutat com al sanejament de la mateixa, si es projectés realitzar les obres dintre la zona dels terrenys destinats a Aeròdrom.

11)- L'Ajuntament o en nom seu el "Patronat pro-Aeròdrom", es reserva el dret de facilitar el personal obrer que deurà ocupar-se en les obres de construcció de l'Aeròdrom.

SEGON :- Constituir un "Patronat pro Aeròdrom de Sabadell", integrat pels senyors i representacions següents:

President : Salvador Ribé Garcia, Alcalde.

Vice-President : Jaume Ninet Vallhonrat, Primer Tinent d'Alcalde.

Vocals : Joan Balart Armengol, tercer Tinent d'Alcalde; Joan Baulenas Mañosa, quart Tinent d'Alcalde; Manuel Buxeda Gari-Montllor, Josep Mª Sampere Gorina, i Josep Vilanova Reig, Regidors; Antoni Campmajó Pujolà, representant del "Club Aviació Sabadell"; Gabriel Cirera Pons, representant de la Cambra Oficial de Comerç i Indústria; Salvador Llopart Prat, representant de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana; Ramon Picart Felip, representant del Gremi de Fabricants; Francesc Mutlló Noguera, representant del Banc de Sabadell; i Josep Duran Tuloch, representant de la Caixa d'Estalvis.

Secretari : Josep Altura i Pujada, Secretari interí de l'Ajuntament.

Aquest Patronat, es constituirà d'acord amb les disposicions vigents, es regirà per un Estatut que sotmetrà a l'aprovació de l'Ajuntament, i practicarà -- tot quant sigui necessari per realitzar el projecte -- d'instal·lació de l'Aeròdrom de Sabadell.

TERCER :- Facultar al "patronat pro-Aeròdrom", en constitució, per traslladar-se a Madrid per tal de fer lliurament oficial de l'oferta i gestionar quant calgui, amb càrrec les despeses que es causin al pressupost especial que deurà formar el "Patronat".

QUART :- Declarar l'urgència dels acords anteriors i per tant donar-los força executiva.

L'Ajuntament, però, resoldrà.

Cases Consistorials de Sabadell, a 17 de Maig de 1932.

Francesc Pocaual

Juan Cloro

J. Ninet

J. Balart

